

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

tel.: 017/ 85 900 50, www.rzeszow.rio.gov.pl

URZĄD GMINY
w Jarocinie, woj. podkarpackie

Wpl. dn. 05-01-2023

Nr 81/2022 Zł. pgh

UCHWAŁA Nr I/39/2023

z dnia 3 stycznia 2023 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Rzeszowie

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w sprawie zgodności z prawem uchwały Nr XXXV.238.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych - działając na podstawie art.11 ust.1 pkt 5 i art.18a ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały Nr XXXV.238.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych – z powodu istotnego naruszenia przepisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 ze zm.)

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXXV.238.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 listopada 2022 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w dniu 5 grudnia 2022 r.

W dniu 20 grudnia 2022 roku uchwałą Nr XXXI/2022/2022 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie postanowiło o wszczęciu w sprawie przedmiotowej uchwały postępowania nadzorczego.

Rozpatrując przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie stwierdziło, co następuje:

Rada Gminy Jarocin, powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2022 r. poz. 559 ze zm.), art. 10 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 ze zm.) w związku z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2022 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2023 (M.P. z 2022 r. poz. 731) oraz obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 12 października 2022 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych

obowiązujących w 2023 r. (M.P. z 2022 r. poz. 1001), postanowiła określić wysokość stawek podatku od środków transportowych.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie zważyło, co następuje:

Stosownie do postanowień wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej kompetencji rady należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat, w granicach określonych w odrębnych ustawach. Właściwość rad gmin odnośnie stanowienia w sprawach podatków i opłat lokalnych została uregulowana w ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1452 ze zm.). W myśl przepisu art. 10 tej ustawy, rada gminy określa, w drodze uchwały, wysokość stawek podatku od środków transportowych. W art. 8 ustawy wymienione zostały środki transportowe podlegające opodatkowaniu, natomiast w art. 10 maksymalne stawki podatków poszczególnych środków transportowych oraz postanowiono, że dla określonej kategorii środków transportowych stawki podatku nie mogą być niższe niż określone w załączniku do ustawy. Regulacje odnośnie ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton znalazły się w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy (odwołującym się do załącznika Nr 2), a odnośnie przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego znalazły się w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy (odwołującym się do załącznika Nr 3). W dniu 12 października 2022 r. Minister Finansów wydał – na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 12b ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obwieszczenie w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2023 r. Mocą tego obwieszczenia ogłoszone zostały stawki podatku na rok 2023, określone w załącznikach Nr 1 – 3 do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Rada Gminy Jarocin ustaliła stawki podatku od środków transportowych dla ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne, a także z innym systemem zawieszenia o liczbie osi dwie i trzy, natomiast zaniechała określenia stawek podatku dla tej grupy pojazdów posiadających więcej niż trzy osie.

Ponadto Rada Gminy Jarocin ustaliła stawki podatku od środków transportowych dla od przyczep i naczep z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne, a także z innym systemem zawieszenia, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego o liczbie osi jedna, dwie i trzy, natomiast zaniechała określenia stawek podatku dla tej grupy pojazdów posiadających więcej niż trzy osie.

Kolegium Izby stoi na stanowisku, że brak określenia stawki podatku od środków transportowych dla grupy pojazdów posiadających więcej niż trzy osie narusza art. 10 ust. 1

pkt 4 i 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Przepis ten stanowi, że rada gminy, w drodze uchwały określa, czyli ma obowiązek, ustalić wysokość stawki podatku od środków transportowych dla wszystkich kategorii pojazdów wymienionych w tym przepisie. W piśmiennictwie do istotnych wad uchwały, skutkujących stwierdzeniem jej nieważności, zalicza się między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję organów samorządu do podejmowania uchwał, naruszenie podstawy prawnej podjętej uchwały, naruszenie przepisów prawa ustrojowego oraz prawa materialnego poprzez wadliwą ich interpretację oraz przepisów regulujących procedury podejmowania uchwał (Z. Kmiecik, M. Stahl, Akty nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego, Samorząd terytorialny rok 2001, nr 1-2, s. 102). Zgodnie z ukształtowaną linią orzeczniczą sądów administracyjnych, do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej części) zaliczyć należy naruszenie: przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów, prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Ponadto Rada Gminy określiła stawki podatku od środków transportowych od przyczep i naczep z zawieszeniem pneumatycznym lub uznanym za równoważne, a także z innym systemem zawieszenia, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego posiadających jedną oś, w następujących wysokościach:

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
Posiadający jedną oś			
12	28	60,00	100,00
18	25	190,00	340,00
25		340,00	600,00

W ocenie Kolegium taki sposób określenia wysokości stawek jest nieprawidłowy, gdyż nie wiadomo, którą stawkę podatku zastosować dla tej kategorii pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów nie mniejszej niż 18 ton i mniejszej niż 28 ton. Uchwała podjęta na podstawie upoważnienia ustawowego jest aktem prawnym powszechnie obowiązującym na obszarze gminy (art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), powinna zatem odpowiadać wymogom, jakie stawiane są przepisom powszechnie obowiązującym. Uchwała jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, aby dla przeciętnego adresata była zrozumiała. Adresat danego przepisu na jego podstawie powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, a z

kolei organ stosujący ten przepis powinien wiedzieć, w jaki sposób go zinterpretować. Przepis prawa miejscowego musi być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Adresat aktu nie może być zaskakiwany treścią nieostrych przepisów.

Ponadto stawki ustalone przez Radę Gminy dla pojazdów posiadających dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów nie mniejszą niż 12 ton i mniejszą niż 28 ton są niższe od stawek minimalnych, które dla tej kategorii pojazdów z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne wynoszą 329,86 zł (stawka ustalona 60,00 zł), zaś dla pojazdów z innym systemem zawieszenia osi jezdnych – 578,72 zł (stawka ustalona 100,00 zł). Stanowi to naruszenie art. 10 ust. 2 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 12 października 2022 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2023 r. (M.P. z 2022 r. poz. 1001).

W tym stanie rzeczy Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej uchwało jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje Gminie prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w terminie 30 dni od doręczenia niniejszej uchwały.

Zbigniew K. Wójcik
Prezes